

- izdavanje rješenja te popis ostalih dokumenata koji se prilažu uz zahtjev;
- g) vođenje evidencije o oznakama i
- h) inspekcijski nadzor.

Član 24.

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a primjenjivat će se nakon 12 mjeseci od dana stupanja na snagu.

Broj 01,02-02-1-1361/16

27. oktobra 2016. godine

Sarajevo

Predsjedavajući Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH Mladen Bosić , s. r.	Predsjedavajući Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH Safet Softić , s. r.
--	--

1175

Na temelju članka IV.4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na 35. sjednici Zastupničkog doma, održanoj 30. kolovoza 2016. godine, i na 23. sjednici Doma naroda, održanoj 27. listopada 2016. godine, usvojila je

ZAKON

O PRUŽANJU BESPLATNE PRAVNE POMOĆI

DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet Zakona)

Ovim se zakonom propisuju oblici ostvarivanja besplatne pravne pomoći, subjekti za pružanje i korisnici besplatne pravne pomoći, uvjeti i način ostvarivanja, financiranje i kontrola pružanja besplatne pravne pomoći pred tijelima i institucijama Bosne i Hercegovine, kao i nadzor nad provedbom ovoga zakona.

Članak 2.

(Cilj Zakona)

- (1) Cilj ovoga zakona je osigurati svakoj fizičkoj osobi djelotvoran i jednak pristup pravdi u postupku pred tijelima i institucijama Bosne i Hercegovine pred kojima se ostvaruju ili štite pojedinačna prava, obveze i interesi.
- (2) Cilj zakona iz stavka (1) ovoga članka provodi se uspostavljanjem djelotvornog i održivog sustava besplatne pravne pomoći u Bosni i Hercegovini.
- (3) Odredbe ovoga zakona primjenjuju se i tumače u skladu s ciljem iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 3.

(Besplatna pravna pomoć)

- (1) Besplatna pravna pomoć je oblik ostvarivanja prava fizičke osobe na pravedno suđenje i jednak pristup pravdi pred Sudom Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Sud), tijelima uprave i drugim tijelima Bosne i Hercegovine, a čiji troškovi u cijelosti ili djelomično padaju na teret proračuna institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine.
- (2) Odobrena besplatna pravna pomoć može se ukinuti ili ograničiti samo iz razloga propisanih ovim zakonom.
- (3) Ostvareno pravo na besplatnu pravnu pomoć je pretpostavka za oslobađanje od naknade, o čemu odlučuje nadležno tijelo u skladu s posebnim zakonom.

Članak 4.

(Značenja izraza)

- (1) Pojedini izrazi koji se koriste u ovome zakonu imaju sljedeća značenja:

- a) pravo na besplatnu pravnu pomoć je pravo fizičke osobe da, uz ispunjavanje određenih uvjeta, traži i ostvari besplatnu pravnu pomoć u skladu s ovim zakonom;
- b) korisnik besplatne pravne pomoći je fizička osoba koja koristi neki od oblika besplatne pravne pomoći, u skladu s ovim zakonom;
- c) pružatelj besplatne pravne pomoći je fizička osoba koja je ovim zakonom ovlaštena da za odobreni oblik besplatne pravne pomoći pruži korisniku stručnu pravnu pomoć i koja je odgovorna za nestručno ili nesavjesno pruženu pravnu pomoć;
- d) subjekti pružanja besplatne pravne pomoći su: nadležna tijela propisana ovim zakonom, odvjetnici koji su članovi odvjetničkih komora u Bosni i Hercegovini i udruga i zaklada registriranih za pružanje besplatne pravne pomoći u skladu s ovim i drugim zakonima kojima je uređeno ovo područje;
- e) nadležno tijelo za pružanje besplatne pravne pomoći je Ured Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine, koji je ovim zakonom uspostavljen kao tijelo za pružanje besplatne pravne pomoći korisnicima, u opsegu i oblicima utvrđenim ovim zakonom;
- f) oblici ostvarivanja besplatne pravne pomoći su radnje i postupci kojima se korisniku besplatne pravne pomoći omogućuje zaštita prava na pravedno suđenje i jednak pristup pravdi;
- g) osoba lošeg imovnog stanja je osoba koja, prema svojem općem imovinom stanju i stanju članova svog obiteljskog kućanstva, nema sredstava da plati opunomoćenika i/ili radnje opunomoćenika, te troškove postupka, bez štete po nužno uzdržavanje sebe i svoje obitelji;
- h) članovi obiteljskog kućanstva korisnika besplatne pravne pomoći su osobe koje su kao takve utvrđene obiteljskim zakonima Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine;
- i) međunarodne konvencije su svi međunarodni akti koji se odnose na pravo pojedinca na pravedno suđenje i jednak pristup pravdi, a koje je Bosna i Hercegovina ratificirala;
- j) prekogranični sporovi su sporovi koje vode korisnici pravne pomoći u pravnim sustavima izvan Bosne i Hercegovine, a koji su stekli pravo na besplatnu pravnu pomoć na temelju ovoga zakona i u skladu s uspostavljenim međunarodnim obvezama Bosne i Hercegovine za pružanje pravne pomoći izvan njezina pravnog sustava.

- (2) Izrazi koji su, radi preglednosti, dani u jednom gramatičkom rodu u ovome zakonu se bez diskriminacije odnose i na muškarce i na žene.

Članak 5.

(Temeljna načela sustava besplatne pravne pomoći)
Sustav besplatne pravne pomoći temelji se na:

- a) jednakoj dostupnosti prava na besplatnu pravnu pomoć svim osobama u skladu s ovim zakonom i zakonom o zabrani diskriminacije, bez obzira na osobno svojstvo pružatelja i korisnika usluga;
- b) profesionalnom postupanju pružatelja i poštivanju dostojanstva korisnika;
- c) usmjerenosti k potrebama korisnika usluga besplatne pravne pomoći i organiziranju sustava besplatne pravne pomoći u skladu s utvrđenim prioritetnim potrebama;

- d) poticanju općeg pravnog informiranja i savjetovanja u sustavu besplatne pravne pomoći;
- e) poticanju mirnog rješavanja sporova;
- f) učinkovitosti, ekonomičnosti i održivosti sustava besplatne pravne pomoći;
- g) unaprjeđivanju i korištenju svih društvenih kapaciteta u pružanju besplatne pravne pomoći;
- h) poticanju partnerstva i koordinacije u radu pružatelja besplatne pravne pomoći;
- i) javnosti svih oblika rada (upravljanje, rukovođenje, odlučivanje) u sustavu besplatne pravne pomoći;
- j) stalnom praćenju potreba korisnika;
- k) kontroli i unaprjeđivanju kvalitete usluga besplatne pravne pomoći;
- l) poticanju i usavršavanju pružatelja besplatne pravne pomoći.

Članak 6.

(Minimum prava)

Prava utvrđena ovim zakonom predstavljaju minimum prava koja se drugim zakonima i propisima ne mogu umanjivati.

DIO DRUGI – URED ZA PRUŽANJE BESPLATNE PRAVNE POMOĆI PRED TIJELIMA I INSTITUCIJAMA BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 7.

(Ured za pružanje besplatne pravne pomoći)

- (1) Nadležno tijelo za pružanje besplatne pravne pomoći pred tijelima i institucijama Bosne i Hercegovine u skladu s ovim zakonom je Ured za pružanje besplatne pravne pomoći Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured).
- (2) Ured je unutarnja organizacijska jedinica u sastavu Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ministarstvo pravde).

Članak 8.

(Rukovođenje)

- (1) Ministar pravde Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: ministar pravde), odgovoran je za rukovođenje Uredom.
- (2) Ministar pravde osigurava zakonito obavljanje poslova Ureda.
- (3) Za organizaciju rada, pravilno i učinkovito obavljanje poslova iz nadležnosti Ureda zadužen je državni službenik, koji za svoj rad i rad Ureda odgovara ministru pravde.

Članak 9.

(Unutarnje uredjenje)

Broj zaposlenih i unutarnja organizacija i sistematizacija radnih mjesta u Uredu utvrđuju se pravilnikom, koji donosi ministar pravde, uz suglasnost Vijeća ministara Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Članak 10.

(Sredstva za rad)

Sredstva za rad Ureda osiguravaju se u proračunu Ministarstva pravde.

DIO TREĆI - OBLICI OSTVARIVANJA BESPLATNE PRAVNE POMOĆI

Članak 11.

(Oblici ostvarivanja besplatne pravne pomoći)

- (1) Besplatna pravna pomoć ostvaruje se kao pravo na:
 - a) opće informacije o pravima i obvezama;
 - b) pomoć u popunjavanju obrazaca;
 - c) pravne savjete;
 - d) pravnu pomoć pri sastavljanju svih vrsta podnesaka;
 - e) zastupanje pred tijelima uprave i upravnim organizacijama i institucijama Bosne i Hercegovine;
 - f) zastupanje pred Sudom;

- g) sastavljanje priziva;
- h) pravnu pomoć u postupcima mirnog rješavanja spora (medijacija);
- i) sastavljanje podnesaka koji se dostavljaju međunarodnim tijelima za zaštitu ljudskih prava.
- (2) Pravo na opće informacije o pravima i obvezama i pomoć u popunjavanju obrazaca za ostvarivanje prava na besplatnu pravnu pomoć imaju sve osobe bez obzira na to ispunjavaju li uvjete propisane člankom 15. ovoga zakona.

Članak 12.

- (Postupci u kojima se pruža besplatna pravna pomoć)
- (1) Besplatna pravna pomoć pruža se korisnicima besplatne pravne pomoći u postupcima u kojima se ostvaruju i štite njihova prava i na zakonu utemeljeni interesi.
 - (2) Postupci iz stavka (1) ovoga članka su:
 - a) upravni postupak;
 - b) upravni spor;
 - c) pamični postupak;
 - d) ovršni postupak;
 - e) kazneni postupak u skladu sa zakonima o kaznenom postupku.
 - (3) U skladu s odredbama ovoga zakona, korisnici besplatne pravne pomoći ostvaruju pravo i u postupcima po izvanrednim pravnim lijekovima, postupcima pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine i Europskim sudom za ljudska prava, kao i u postupcima pred drugim međunarodnim tijelima za zaštitu ljudskih prava, ako međunarodnim ugovorom nije drukčije utvrđeno.

DIO ČETVRTI – KORISNICI BESPLATNE PRAVNE POMOĆI

Članak 13.

(Korisnik besplatne pravne pomoći)

Korisnik besplatne pravne pomoći može biti:

- a) državljanin Bosne i Hercegovine i druga fizička osoba koja ima boravište na teritoriju Bosne i Hercegovine;
- b) fizička osoba koja se nalazi na teritoriju Bosne i Hercegovine pod međunarodnom zaštitom u skladu s međunarodnim standardom, a osobito tražitelji azila, izbjeglice, osoba pod supsidijarnom ili privremenom zaštitom, osoba u postupku protjerivanja, apatridi, žrtve trgovine ljudima, u skladu s obvezama koje Bosna i Hercegovina ima prema međunarodnim konvencijama;
- c) osoba čija su prava zaštićena odredbama Konvencije o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice djece, Konvencije o ostvarivanju alimentacijskih zahtjeva u inozemstvu, Konvencije o građanskom i sudskom postupku i Konvencije o olakšanju pristupa sudovima.

Članak 14.

(Zabrana diskriminacije)

Pravo na besplatnu pravnu pomoć pod uvjetima propisanim ovim zakonom imaju sve osobe bez diskriminacije po bilo kojoj osnovi, u skladu sa Zakonom o zabrani diskriminacije.

DIO PETI - UVJETI I NAČIN OSTVARIVANJA BESPLATNE PRAVNE POMOĆI

Članak 15.

(Uvjeti za ostvarivanje besplatne pravne pomoći)

- (1) Pravo na besplatnu pravnu pomoć na temelju statusa ostvaruje:
 - a) osoba koja prima socijalnu pomoć;
 - b) dijete u skladu s Konvencijom o pravima djeteta;
 - c) osoba kojoj je oduzeta poslovna sposobnost i duševno oboljela osoba;

- d) uživatelj mirovine koja je niža od prosječne plaće ostvarene na razini Bosne i Hercegovine;
 - e) osoba koja je nezaposlena i nema drugih redovitih primanja i prihoda;
 - f) žrtva nasilja u obitelji ili nasilja na temelju spola;
 - g) tražitelj azila, osoba pod supsidijarnom ili privremenom zaštitom, osoba u postupku protjerivanja, apatrid i žrtva trgovine ljudima.
- (2) Pravo na besplatnu pravnu pomoć ostvaruje i osoba lošeg imovnog stanja kada to utvrdi nadležno tijelo za pružanje besplatne pravne pomoći.

Članak 16.

(Utvrđivanje statusa osobe)

Status osobe iz članka 15. stavka (1) ovoga zakona dokazuje se odgovarajućim dokumentima nadležnih tijela.

Članak 17.

(Utvrđivanje lošeg imovnog stanja)

- (1) Osobom lošeg imovnog stanja smatra se osoba čija ukupna mjesečna redovita primanja i prihodi po članu kućanstva ne prelaze iznos od 40% prosječne mjesečne neto plaće isplaćene u prethodnoj fiskalnoj godini na razini Bosne i Hercegovine.
- (2) Pri utvrđivanju lošeg imovnog stanja uzet će se u obzir svi prihodi i primanja koja se ne smatraju prihodom, kao i primanja na koja podnositelj zahtjeva i članovi njegova obiteljskog kućanstva ne plaćaju porez i imovina koja je u vlasništvu podnositelja zahtjeva i članova njegova obiteljskog kućanstva, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.
- (3) Pri utvrđivanju podobnosti za besplatnu pravnu pomoć zbog lošeg imovnog stanja neće se uzimati u obzir prihod i imovina onih članova obiteljskog kućanstva koji su u postupku za koji je podnesen zahtjev za besplatnu pravnu pomoć protustranka podnositelju zahtjeva.

Članak 18.

(Primanja koja se smatraju prihodom)

- (1) Primanja koja se smatraju prihodom su primanja propisana zakonima o porezu na dohodak i zakonima o porezu na dobit, koje podnositelj zahtjeva i članovi njegova obiteljskog kućanstva primaju u razdoblju od šest mjeseci prije mjeseca u kojem je zahtjev podnesen.
- (2) Prihodima iz stavka (1) ovoga članka smatraju se i izvanredni prihodi i imovina koja uključuje nasljedstvo, darove, otpremnine, nagrade i druge prihode koje je primio podnositelj zahtjeva ili član njegova obiteljskog kućanstva barem jednom u razdoblju od šest mjeseci prije podnošenja zahtjeva.

Članak 19.

(Djelomična naknada troškova postupka)

Kada podnositelj zahtjeva ima na raspolaganju određena sredstva koja se mogu koristiti tijekom postupka, ali su nedostatna za plaćanje troškova postupka, a osobito troškova zastupanja, nadležno tijelo za pružanje besplatne pravne pomoći odredit će koje troškove postupka snosi nadležno tijelo, a koje podnositelj zahtjeva.

Članak 20.

(Kriterij očigledne neutemeljenosti)

- (1) Besplatna pravna pomoć neće se odobriti podnositelju zahtjeva ili će se otkazati ukoliko je odobrena u sljedećim slučajevima:
 - a) ako se iz samog zahtjeva, dokaza i činjenica na kojima se zasniva zahtjev očigledno može zaključiti da je takav zahtjev neutemeljen,
 - b) ako se radi o neopravdanom vođenju postupka,

- c) ako se radi o zlouporabi prava na besplatnu pravnu pomoć.

- (2) Smatrat će se da je riječ o neopravdanom vođenju postupka kada je podnositelj zahtjeva u očiglednom nerazmjeru sa stvarnim izgledom na uspjeh, kao i kada želi voditi postupak radi postizanja svrhe koja je suprotna načelima poštenja i morala.
- (3) Smatrat će se da je riječ o zlouporabi prava na besplatnu pravnu pomoć ako je podnositelj zahtjeva dao netočne podatke o ispunjavanju kriterija iz ovog zakona ili ako u slučaju promjene okolnosti tijekom vođenja postupka to nije prijavio nadležnom tijelu za pružanje besplatne pravne pomoći.

Članak 21.

(Zahtjev za besplatnu pravnu pomoć)

- (1) Zahtjev za ostvarivanje prava na besplatnu pravnu pomoć u postupku koji se vodi pred tijelima i institucijama Bosne i Hercegovine podnosi se na propisanom obrascu Ureda.
- (2) Ured je dužan pružiti pravnu pomoć svakoj osobi koja je stekla pravo na besplatnu pravnu pomoć po zahtjevu podnesenom u skladu sa stavkom (1) ovog članka.

Članak 22.

(Kompletiranje zahtjeva)

- (1) Uz zahtjev za ostvarivanje prava na besplatnu pravnu pomoć podnositelj prilaže dokaz o ispunjenosti uvjeta u skladu s ovim zakonom.
- (2) Podnositelj zahtjeva obvezno prilaže ovjerenu pisanu izjavu i izjavu punoljetnih članova njegova kućanstva o imovinom stanju, te izjavu o dopuštanju uvida u sve podatke o imovini i dohotku.
- (3) Za točnost podataka navedenih u zahtjevu i izjavama podnositelj odgovara materijalno i kazneno.
- (4) Osobe pod supsidijarnom ili privremenom zaštitom, izbjeglice, apatridi i žrtve trgovine ljudima uz zahtjev prilažu odgovarajuće dokumente nadležnog tijela kojim potvrđuju svoj status.

Članak 23.

(Provjera podataka)

- (1) Ured će, prema vlastitoj procjeni, provjeriti činjenice navedene u izjavi o imovinom stanju podnositelja zahtjeva, a obvezno kada na to ukažu Sud, Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine i drugo tijelo kaznenog progona, tijela uprave na državnoj razini, osoba koja vodi postupak, kao i osoba koja ima pravni interes.
- (2) Na zahtjev Ureda, nadležna tijela i pravne osobe dužni su dostaviti podatke kojima raspolažu ili činjenice o kojima vode evidenciju, navedene u izjavi o statusu ili imovinom stanju podnositelja zahtjeva.

Članak 24.

(Odobranje pravne pomoći)

- (1) Ured odlučuje o pravu na besplatnu pravnu pomoć prema odredbama ovoga zakona i podnositelju zahtjeva izdaje rješenje o odobrenju pravnoj pomoći.
- (2) Ako Ured utvrdi da podnositelj zahtjeva ne ispunjava uvjete za odobranje prava na besplatnu pravnu pomoć, donosi rješenje kojim se zahtjev odbija.
- (3) Protiv rješenja iz stavka (2) ovoga članka podnositelj zahtjeva u roku od osam dana od dana dostave rješenja može podnijeti žalbu ministru pravde, koji će odlučiti po žalbi najkasnije u roku od osam dana od dana primitka žalbe.
- (4) Protiv rješenja ministra pravde kojim je žalba odbijena može se pokrenuti upravni spor pred Sudom.
- (5) Odbijanje zahtjeva za pravnu pomoć, postupak po žalbi i odluka u upravnom sporu ne odgađaju rokove koji teku po

drugim postupcima, niti mogu biti osnova za tužbu za naknadu štete zbog nepružanja pravne pomoći.

- (6) Za postupke po izvanrednim pravnim lijekovima pred domaćim tijelima, za postupke pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine, postupke pred Europskim sudom za ljudska prava i pred drugim međunarodnim tijelima za zaštitu ljudskih prava, na temelju zahtjeva stranke, donosi se posebno rješenje.

Članak 25.

(Oblici pružanja pravne pomoći)

- (1) Državni službenici Ureda imaju pravo, u skladu s odredbama ovoga zakona, pružiti svaki oblik pravne pomoći, osim zastupanja u kaznenim postupcima pred Sudom i u prekograničnim sporovima.
- (2) Pravo zastupanja u kaznenim postupcima pred Sudom i u prekograničnim sporovima imaju članovi odvjetničkih komora u Bosni i Hercegovini koji su na listi pružatelja besplatne pravne pomoći.
- (3) Iznimno od stavka (1) ovoga članka, državni službenici Ureda te udruga i zaklada koji su registrirani za pružanje besplatne pravne pomoći imaju pravo zastupati u kaznenom postupku osobe oštećene kaznenim djelom isključivo s ciljem ostvarivanja imovinskopravnog zahtjeva.
- (4) Način prijave, vođenje i ažuriranje liste iz stavka (2) ovog članka uređuje se pravilnikom, koji donosi ministar pravde.
- (5) Pravo zastupanja u kaznenim postupcima provodi se u skladu sa Zakonom o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine.

Članak 26.

(Nalog)

- (1) Nakon što odobri besplatnu pravnu pomoć iz članka 25. stavka (2) ovoga zakona, Ured izdaje nalog kojim se određuju vrsta i oblik pravne pomoći koja se odobrava i u kojem navodi ime odvjetnika koji će pružiti pravnu pomoć.
- (2) Nakon pružanja pravne pomoći Uredu odvjetnik je dužan vratiti popunjen nalog, uz koji prilaže račune i dokaze za nastale troškove, te presliku sudske odluke, na temelju kojih će Ured obaviti kontrolu i obračun troškova.
- (3) Isplata ukupnih troškova izvršit će se nakon odobravanja ministra pravde.
- (4) Troškovi se obračunavaju po tarifi koju, na prijedlog ministra pravde, donosi Vijeće ministara Bosne i Hercegovine.

Članak 27.

(Angažiranje drugih osoba)

Pružatelji besplatne pravne pomoći u pojedinom postupku mogu angažirati ili zatražiti angažiranje vještaka, sudskih tumača i drugih osoba, kada je to potrebno, samo na temelju prethodnog odobrenja Ureda.

Članak 28.

(Rok valjanosti priznatog prava)

- (1) Pravo na odobrenu besplatnu pravnu pomoć vrijedi do pravomoćnog okončanja postupka, ako odobrena pravna pomoć nije ranije otkazana ili opozvana.
- (2) Pravo na odobrenu besplatnu pravnu pomoć prestaje:
 - a) smrću korisnika;
 - b) pružanjem usluge;
 - c) kada nadležno tijelo utvrdi da je korisnik dao netočne podatke na temelju kojih je priznato pravo;
 - d) kada se promijene okolnosti u vezi s uvjetima za priznavanje prava.
- (3) Ured donosi rješenje o prestanku prava na odobrenu besplatnu pravnu pomoć iz toč. a), c) i d) ovoga članka.

Članak 29.

(Povrat troškova postupka)

Kada je korisnik prava na besplatnu pravnu pomoć potpuno ili djelomično uspio u postupku i kad su mu dosuđeni troškovi postupka, dužan je, na zahtjev Ureda, vratiti u proračun iznos troškova ostvarenih na temelju odobrene besplatne pravne pomoći, o čemu se donosi posebno rješenje.

Članak 30.

(Povrat troškova za pruženu pravnu pomoć)

Kada se tijekom postupka utvrdi da su se financijske prilike korisnika ili članova njegovog obiteljskog kućanstva bitno izmijenile, i to u slučajevima nasljedstva, dara, promjene posla, dobitka na igrama na sreću ili u sličnim slučajevima, tako da je on u mogućnosti potpuno ili djelomično vratiti nastale troškove, korisnik je dužan platiti troškove pružene pravne pomoći, o čemu Ured donosi posebno rješenje.

DIO ŠESTI - PRUŽATELJI BESPLATNE PRAVNE POMOĆI

Članak 31.

(Pružatelji besplatne pravne pomoći)

- (1) Pružatelji besplatne pravne pomoći su, u skladu s ovim zakonom, državni službenici Ureda, odvjetnici koji su na listi pružatelja besplatne pravne pomoći i ovlašteni zaposlenici u udrugama i zakladama registriranim za pružanje besplatne pravne pomoći.
- (2) Pružatelji besplatne pravne pomoći iz stavka (1) ovoga članka poduzimaju radnje u postupku u kojem se pruža pravna pomoć i obvezni su pružiti pravnu pomoć pravodobno, kvalitetno i u skladu s pravilima struke i profesije.

Članak 32.

(Uvjeti zastupanja)

- (1) Pravo zastupanja korisnika besplatne pravne pomoći, u skladu s ovim zakonom i procesnim zakonima u Bosni i Hercegovini, imaju državni službenici Ureda, pod uvjetom da su diplomirani pravnici koji imaju položen pravosudni ispit i najmanje tri godine radnog iskustva na pravnim poslovima nakon položenog pravosudnog ispita.
- (2) Pravo zastupanja, u skladu s ovim zakonom, imaju odvjetnici koji su na listi pružatelja besplatne pravne pomoći i ovlašteni zaposlenici u udrugama i zakladama registriranim za pružanje besplatne pravne pomoći u skladu s procesnim zakonima u Bosni i Hercegovini.
- (3) Pravni zastupnici iz st. (1) i (2) ovoga članka dužni su obavijestiti stranku o poduzetim radnjama u postupku i svim drugim činjenicama bitnim za tijek i ishod konkretnog postupka.

Članak 33.

(Stručna obuka za pružatelje besplatne pravne pomoći)

Pružatelji besplatne pravne pomoći obvezni su usavršavati se i pohađati odgovarajuće edukacijske programe, u skladu s opisom posla, potrebama i uvjetima radnog mjesta na koje su raspoređeni.

DIO SEDMI - FINANCIRANJE PRUŽANJA BESPLATNE PRAVNE POMOĆI I EVIDENCIJA

Članak 34.

(Financiranje)

- (1) Sredstva za organiziranje i pružanje besplatne pravne pomoći putem Ureda osiguravaju se u proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine.
- (2) Udruge i zaklade koje su registrirane za pružanje besplatne pravne pomoći financiraju se u skladu sa zakonima o

udrugama i zakladama u Bosni i Hercegovini na temelju odobrenih projekata.

Članak 35.
(Evidencija)

- (1) Ured je dužan voditi evidenciju o pruženoj besplatnoj pravnoj pomoći.
- (2) Ministar pravde donijet će odgovarajuće akte kojima će detaljno propisati način vođenja i sadržaj evidencija iz stavka (1) ovoga članka.

DIO OSMI – KONTROLA KVALITETE

Članak 36.
(Nadzor nad savjesnim i stručnim pružanjem besplatne pravne pomoći)

- (1) Nadzor nad savjesnim i stručnim pružanjem besplatne pravne pomoći obavlja, po službenoj dužnosti, tijelo pred kojim se vodi postupak u kojem stranka ostvaruje pravo na pravnu pomoć.
- (2) Kada tijelo pred kojim se vodi postupak utvrdi da je pravna pomoć pružena nesavjesno ili nestručno, sastavit će o tome bilješku u spisu i upozorit će korisnika pravne pomoći na te okolnosti, te će upoznat i ministra pravde.

Članak 37.
(Nesavjesno i nestručno pružanje pravne pomoći)

- (1) Pod nesavjesnim i nestručnim pružanjem besplatne pravne pomoći smatra se:
 - a) propuštanje određenih radnji ili rokova, poduzimanje radnji suprotno općim pravilima struke i profesije, uslijed kojih korisnik nije ostvario svoje pravo ili interes u kojem je pružena besplatna pravna pomoć;
 - b) naplaćivanje naknade za pruženu pravnu pomoć neposredno od korisnika ili ugovaranje plaćanja naknade s korisnikom.
- (2) Nesavjesno i nestručno pružanje pravne pomoći utvrđuje se kontrolom kvalitete pružanja pravne pomoći, u vrijeme dok se pravna pomoć pruža ili na temelju učinaka pružene pravne pomoći prema odredbama ovoga zakona.

- Članak 38.
(Pokretanje postupka utvrđivanja odgovornosti pružatelja)
- (1) Ministarstvo pravde odredit će povjerenstvo koje će utvrditi okolnosti uslijed kojih je došlo do nesavjesnog, odnosno nestručnog pružanja pravne pomoći.
 - (2) Povjerenstvo može zatražiti od pružatelja i korisnika besplatne pravne pomoći potrebna objašnjenja i dodatne informacije, a kada to ocijeni potrebnim, može pozvati pružatelja ili korisnika da daju izjavu o bitnim činjenicama.
 - (3) Postupak kontrole pružanja besplatne pravne pomoći provodi se prema pravilima kojima je uređen upravni postupak.

Članak 39.
(Pravne posljedice stručnog nadzora)

- (1) U slučaju utvrđivanja odgovornosti za nesavjesno ili nestručno pružanje pravne pomoći, povjerenstvo podnosi izvješće ministru pravde.
- (2) Ako se na temelju izvješća povjerenstva utvrdi da je pravna pomoć nestručno i nesavjesno pružena, a za korisnika nije nastupila šteta, ministar pravde upozorit će pružatelja besplatne pravne pomoći.
- (3) Ako je utvrđeno nesavjesno ili nestručno pružanje pravne pomoći uslijed kojega je nastala šteta za korisnika, ministar pravde pokrenut će postupak utvrđivanja odgovornosti.

Članak 40.
(Pravne posljedice stručnog nadzora prema odvjetnicima)

- (1) Kada je besplatnu pravnu pomoć pružao odvjetnik, ministar pravde obavijestit će o nestručnom ili nesavjesnom

pružanju pravne pomoći odvjetničku komoru u koju je odvjetnik upisan.

- (2) Odgovornosti pružatelja iz stavka (1) ovoga članka za nesavjesno ili nestručno pružanje besplatne pravne pomoći mogu se utvrđivati u postupku pred tijelima nadležne odvjetničke komore u skladu s aktima komore.
- (3) Ministar pravde će za pružatelja besplatne pravne pomoći, bez obzira na odluku tijela nadležne odvjetničke komore, nakon dva upozorenja o nesavjesno ili nestručno pruženoj pravnoj pomoći odvjetnika, donijeti rješenje kojim će ga brisati s liste pružatelja pravne pomoći.
- (4) Odvjetnik pravne pomoći koji je zbog nesavjesno ili nestručno pružene pravne pomoći brisan s liste pružatelja pravne pomoći nema pravo na obračun troškova za poduzete pravne radnje pružanja pravne pomoći.

Članak 41.
(Pravo na žalbu)

- (1) Pružatelj može uložiti žalbu na rješenje ministra pravde o izrečenoj mjeri i rješenje o brisanju s liste pružatelja besplatne pravne pomoći Žalbenom vijeću pri Vijeću ministara Bosne i Hercegovine u roku od osam dana od dana primitka rješenja.
- (2) Rješenje Žalbenog vijeća je konačno u upravnom postupku, a protiv njega se može pokrenuti upravni spor pred Sudom.

Članak 42.
(Određivanje drugog pružatelja)

Kada je rešenjem ministra pravde utvrđeno nesavjesno ili nestručno pružanje besplatne pravne pomoći pružatelja, korisnik ima pravo na određivanje drugog pružatelja pravne pomoći bez odgode, sukladno ovom zakonu.

Članak 43.
(Nadzor nad provedbom Zakona)

Nadzor nad provedbom ovoga zakona provodi Ministarstvo pravde.

Članak 44.
(Izvješće o radu)

- (1) Ured je dužan dva puta godišnje dostaviti izvješće o radu ministru pravde.
- (2) Ministar pravde podnosi Vijeću ministara Bosne i Hercegovine godišnje izvješće o broju i vrsti zaprimljenih predmeta, broju i vrsti predmeta u kojima je pružena pravna pomoć u prethodnoj godini, trajanju pojedinih postupaka, o broju nezavršenih predmeta, te obračunatim i isplaćenim sredstvima za pravnu pomoć.

Članak 45.
(Međusobna suradnja)

U cilju praćenja kvalitete i transparentnosti ostvarivanja besplatne pravne pomoći u Bosni i Hercegovini, međusobno će surađivati nadležno tijelo uspostavljeno ovim zakonom i nadležna tijela uspostavljena zakonima entiteta, Brčko Distrikta i kantona u Federaciji Bosne i Hercegovine.

DIO DEVETI – DODJELA BESPLATNE PRAVNE POMOĆI U PREKOGRANIČNIM SPOROVIMA

Članak 46.

(Besplatna pravna pomoć u prekograničnim sporovima)

- (1) Na korisnike iz članka 13. ovoga zakona pri dodjeljivanju besplatne pravne pomoći u prekograničnim sporovima primjenjivat će se odredbe ovoga zakona, a u skladu s međunarodnim propisima i obvezama Bosne i Hercegovine.
- (2) Ured ima isključivu nadležnost odlučivanja o dodjeli besplatne pravne pomoći iz stavka (1) ovoga članka.
- (3) Rješenjem kojim odlučuje o zahtjevu za besplatnu pravnu pomoć u prekograničnim sporovima Ured će odrediti pružatelja pravne pomoći s verificirane liste pružatelja iz

članka 25. st. (2) i (3) ovoga zakona, te način plaćanja nastalih troškova.

DIO DESETI – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 47.

(Rok za donošenje podzakonskih akata)

- (1) Pravilnik o obrascima koji se koriste u postupku odobravanja i pružanja besplatne pravne pomoći, i to: obrazac zahtjeva za ostvarivanje prava na pravnu pomoć, obrazac izjave o imovinom stanju, obrazac izjave o dopuštanju uvida u podatke o imovini, obrazac naloga i obrazac liste pružatelja pravne pomoći propisuje ministar pravde u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona.
- (2) Ministar pravde u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona pripremit će i dostaviti Vijeću ministara Bosne i Hercegovine na usvajanje tarifu za obračun troškova zastupanja, pravilnik o načinu prijave, vođenju i ažuriranju liste pružatelja besplatne pravne pomoći i pravilnik o načinu vođenja evidencije o izdanim nalozima.

Članak 48.

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

Broj 01,02-02-1-1789/16

27. listopada 2016. godine

Sarajevo

Predsjedatelj

Zastupničkog doma

Parlamentarne skupštine BiH

Mladen Bosić, v. r.

Predsjedatelj

Doma naroda

Parlamentarne skupštine BiH

Safet Softić, v. r.

Na osnovu člana IV 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na 35. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 30. avgusta 2016. godine, i na 23. sjednici Doma naroda, održanoj 27. oktobra 2016. godine, usvojila je

ZAKON

O PRUŽANJU BESPLATNE PRAVNE POMOĆI

DIO PRVI - OPŠTE ODREDBE

Član 1.

(Предмет Закона)

Ovim zakonom propisuju se: облици ostvarivanja besplatne pravne pomoći, субјекти за пружање и корисници besplatne pravne pomoći, услови и начин за ostvarivanje, финансирање и контролу пружања besplatne pravne pomoći пред органима и институцијама Bosne и Hercegovine, као и надзор над спровођењем овог закона.

Član 2.

(Циљ Закона)

- (1) Циљ овог закона је да се сваком физичком лицу обезбиједи дјелотворан и једнак приступ правди у поступку пред органима и институцијама Bosne и Hercegovine пред којима се остварују или штите појединачна права, обавезе и интереси.
- (2) Циљ Закона из става (1) овог члана остварује се успостављањем ефикасног и одрживог система besplatne pravne pomoći у Bosни и Hercegovини.
- (3) Одредбе овог закона примјењују се и тумаче у складу с циљем из става (1) овог члана.

Члан 3.

(Бесплатна правна помоћ)

- (1) Бесплатна правна помоћ је облик остваривања права физичког лица на правично суђење и једнак приступ правди пред Судом Bosне и Hercegovине (у даљем тексту: Суд), органима управе и другим органима Bosне и Hercegovине, а чији трошкови у потпуности или дјелимично падају на терет буџета институција Bosне и Hercegovине и међународних обавеза Bosне и Hercegovине.
- (2) Одобрена бесплатна правна помоћ може се укинути или ограничити само из разлога прописаних овим законом.
- (3) Остварено право на бесплатну правну помоћ је претпоставка за ослобађање од такси, о чему одлучује надлежни орган у складу са посебним законом.

Члан 4.

(Значења израза)

- (1) Поједини изрази који се користе у овом закону имају сљедећа значења:
 - а) право на бесплатну правну помоћ представља право физичког лица да уз испуњење одређених услова тражи и оствари бесплатну правну помоћ у складу са овим законом,
 - б) корисник бесплатне правне помоћи је физичко лице које користи неки од облика бесплатне правне помоћи, у складу са овим законом,
 - ц) пружалац бесплатне правне помоћи је физичко лице овим законом овлашћено да за одобрени облик бесплатне правне помоћи кориснику пружи стручну правну помоћ и које је одговорно за нестручно или несавјесно пружену правну помоћ,
 - д) субјекти пружања бесплатне правне помоћи су надлежни орган прописан овим законом, адвокати који су: чланови адвокатских комора у Bosни и Hercegovини и удружења и фондације регистровани за пружање бесплатне правне помоћи у складу с овим и другим законима којима је уређена ова област,
 - е) надлежни орган за пружање бесплатне правне помоћи је Канцеларија Министарства правде Bosне и Hercegovине, која је овим законом установљена као орган за пружање бесплатне правне помоћи корисницима, у обиму и облицима утврђеним овим законом,
 - ф) облици остваривања бесплатне правне помоћи су радње и поступци којима се кориснику бесплатне правне помоћи омогућава заштита права на правично суђење и једнак приступ правди,
 - г) лице лошег имовинског стања је лице које, према свом општем имовинском стању и стању чланова свог породичног домаћинства, нема средстава да плати опуномоћеника и/или радње опуномоћеника, те трошкове поступка, без штете за нужно издржавање себе и своје породице,
 - х) чланови породичног домаћинства корисника бесплатне правне помоћи су лица која су као таква предвидјели породични закони Федерације Bosне и Hercegovине, Републике Српске и Брчко Дистрикта Bosне и Hercegovине,
 - и) међународним конвенцијама сматрају се сви међународни акти који се односе на право појединца на правично суђење и једнак приступ правди, а које је Bosна и Hercegovина ратификовала,

- j) прекогранични спорови су спорови које воде корисници правне помоћи у правним системима ван Босне и Херцеговине, а који су стекли право на бесплатну правну помоћ на основу овог закона и у складу са установљеним међународним обавезама Босне и Херцеговине за пружање правне помоћи ван њеног правног система.
- (2) Изрази који су, ради прегледности, дати у једном граматичком роду у овом закону, односе се и на мушкарце и на жене, без дискриминације.

Члан 5.

(Основни принципи система бесплатне правне помоћи)

Систем бесплатне правне помоћи заснива се на:

- a) једнакој доступности права на бесплатну правну помоћ свим лицима у складу с овим законом и законом о забрани дискриминације без обзира на лично својство пружалаца и корисника услуга,
- б) професионалном поступању пружаоца и поштовању достојанства корисника,
- ц) усмјерености ка потребама корисника услуга бесплатне правне помоћи и организовању система бесплатне правне помоћи у складу са утврђеним приоритетним потребама,
- д) подстицању општег правног информисања и савјетовања у систему бесплатне правне помоћи,
- е) подстицању мирног рјешавања спорова,
- ф) ефикасности, економичности и одрживости система бесплатне правне помоћи,
- г) унапређивању и коришћењу свих друштвених капацитета у пружању бесплатне правне помоћи,
- х) подстицању партнерства и координације у раду пружалаца бесплатне правне помоћи,
- и) јавности свих облика рада (управљање, руковођење, одлучивање) у систему бесплатне правне помоћи,
- ј) сталном праћењу потреба корисника,
- к) контроли и унапређивању квалитета услуга бесплатне правне помоћи,
- л) подстицању и усавршавању пружалаца бесплатне правне помоћи.

Члан 6.

(Минимум права)

Права утврђена овим законом представљају минимум права која се другим законима и прописима не могу умањивати.

ДИО ДРУГИ – КАНЦЕЛАРИЈА ЗА ПРУЖАЊЕ БЕСПЛАТНЕ ПРАВНЕ ПОМОЋИ ПРЕД ОРГАНИМА И ИНСТИТУЦИЈАМА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Члан 7.

(Канцеларија за пружање бесплатне правне помоћи)

- (1) Надлежни орган за пружање бесплатне правне помоћи пред органима и институцијама Босне и Херцеговине у складу са овим законом је Канцеларија за пружање бесплатне правне помоћи Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија).
- (2) Канцеларија је унутрашња организациона јединица у саставу Министарства правде Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Министарство правде).

Члан 8.

(Руковођење)

- (1) Министар правде Босне и Херцеговине (у даљем тексту: министар правде) одговоран је за руковођење Канцеларијом.

- (2) Министар правде обезбјеђује законито обављање послова Канцеларије.
- (3) За организацију рада, правилно и ефикасно обављање послова из надлежности Канцеларије задужен је државни службеник, који за свој рад и рад Канцеларије одговара министру правде.

Члан 9.

(Унутрашње уређење)

Број запослених и унутрашња организација и систематизација радних мјеста у Канцеларији утврђују се правилником који доноси министар правде, уз сагласност Савјета министара Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 10.

(Средства за рад)

Средства за рад Канцеларије обезбјеђују се у буџету Министарства правде.

ДИО ТРЕЋИ - ОБЛИЦИ ОСТВАРИВАЊА БЕСПЛАТНЕ ПРАВНЕ ПОМОЋИ

Члан 11.

(Облици остваривања бесплатне правне помоћи)

- (1) Бесплатна правна помоћ остварује се као право на:
 - a) опште информације о правима и обавезама,
 - б) помоћ у попуњавању образаца,
 - ц) правне савјете,
 - д) правну помоћ при састављању свих врста поднесака,
 - е) заступање пред органима управе и управним институцијама и институцијама Босне и Херцеговине,
 - ф) заступање пред Судом,
 - г) састављање апелација,
 - х) правну помоћ у поступцима мирног рјешавања спора (медијација),
 - и) састављање поднесака који се достављају међународним органима за заштиту људских права.
- (2) Право на опште информације о правима и обавезама и помоћ у попуњавању образаца за остваривање права на бесплатну правну помоћ имају сва лица без обзира на то да ли испуњавају услове прописане чланом 15. овог закона.

Члан 12.

(Поступци у којима се пружа бесплатна правна помоћ)

- (1) Бесплатна правна помоћ пружа се корисницима бесплатне правне помоћи у поступцима у којима се остварују и штите њихова права и на закону засновани интереси.
- (2) Поступци из става (1) овог члана су:
 - a) управни поступак,
 - б) управни спор,
 - ц) парнични поступак,
 - д) извршни поступак,
 - е) кривични поступак у складу са законима о кривичном поступку.
- (3) У складу са одредбама овог закона корисници бесплатне правне помоћи остварују право и у поступцима по ванредним правним лијевковима, поступцима пред Уставним судом Босне и Херцеговине и Европским судом за људска права, као и поступцима пред другим међународним органима за заштиту људских права, ако међународним уговором није другачије регулисано.

ДИО ЧЕТВРТИ – КОРИСНИЦИ БЕСПЛАТНЕ ПРАВНЕ ПОМОЋИ**Члан 13.**

(Корисник бесплатне правне помоћи)

Корисник бесплатне правне помоћи може бити:

- а) држављанин Босне и Херцеговине и друго физичко лице које има боравиште на територији Босне и Херцеговине,
- б) физичко лице које се налази на територији Босне и Херцеговине под међународном заштитом у складу са међународним стандардом, а нарочито тражиоци азила, избјеглице, лице под супсидијарном или привременом заштитом, лице у поступку протјеривања, апатриди, жртве трговине људима, у складу са обавезама које Босна и Херцеговина има према међународним конвенцијама;
- ц) лице чија су права заштићена одредбама Конвенције о грађанскоправним аспектима међународне отмице дјете, Конвенције о остваривању алиментационих захтјева у иностранству, Конвенције о грађанском и судском поступку и Конвенције о олакшању приступа судовима.

Члан 14.

(Забрана дискриминације)

Право на бесплатну правну помоћ под условима прописаним овим законом имају сва лица без дискриминације по било којем основу, у складу са Законом о забрани дискриминације.

ДИО ПЕТИ - УСЛОВИ И НАЧИН ОСТВАРИВАЊА БЕСПЛАТНЕ ПРАВНЕ ПОМОЋИ**Члан 15.**

(Услови за остваривање бесплатне правне помоћи)

- (1) Право на бесплатну правну помоћ на основу статуса остварује:
 - а) лице које прима социјалну помоћ,
 - б) дијете у складу са Конвенцијом о правима дјетета,
 - ц) лице којем је одузета пословна способност и душевно оболело лице,
 - д) уживалац пензије која је нижа од просјечне плате остварене на нивоу Босне и Херцеговине,
 - е) лице које је незапослено и нема других редовних примања и прихода,
 - ф) жртва насиља у породици или насиља на основу пола,
 - г) тражилац азила, лице под супсидијарном или привременом заштитом, лице у поступку протјеривања, апатрид и жртва трговине људима.
- (2) Право на бесплатну правну помоћ остварује и лице лошег имовинског стања када то утврди надлежни орган за пружање бесплатне правне помоћи.

Члан 16.

(Утврђивање статуса лица)

Статус лица из члана 15. става (1) овог закона доказује се одговарајућим документима надлежних органа.

Члан 17.

(Утврђивање лошег имовинског стања)

- (1) Лицем лошег имовинског стања сматра се лице чија укупна мјесечна редовна примања и приходи по члану домаћинства не прелазе износ од 40% просјечне мјесечне нето плате исплаћене у претходној фискалној години на нивоу Босне и Херцеговине.

- (2) Приликом утврђивања лошег имовинског стања узео се у обзир сви приходи и примања која се не сматрају приходом, као и примања на која подносилац захтјева и чланови његовог породичног домаћинства не плаћају порез и имовина која је у власништву подносиоца захтјева и чланова његовог породичног домаћинства, ако овим законом није другачије одређено.
- (3) При утврђивању подобности за бесплатну правну помоћ због лошег имовинског стања неће се узимати у обзир приход и имовина оних чланова породичног домаћинства који су у поступку за који је поднесен захтјев за бесплатну правну помоћ противстранка подносиоцу захтјева.

Члан 18.

(Примања која се сматрају приходом)

- (1) Примања која се сматрају приходом су примања прописана законима о порезу на доходак и законима о порезу на добит, које подносилац захтјева и чланови његовог породичног домаћинства примају у периоду од шест мјесеци прије мјесеца у којем је захтјев поднесен.
- (2) Приходима из става (1) овог члана сматрају се и ванредни приходи и имовина која укључује наслједство, поклоне, отпремнине, награде и друге приходе које је примио подносилац захтјева или члан његова породичног домаћинства барем једном у периоду од шест мјесеци прије подношења захтјева.

Члан 19.

(Дјелимична накнада трошкова поступка)

Када подносилац захтјева има на располагању одређена средства која се могу користити током поступка, али су недовољна за плаћање трошкова поступка, а нарочито трошкова заступања, надлежни орган за пружање бесплатне правне помоћи ће одредити које трошкове поступка сноси надлежни орган, а које подносилац захтјева.

Члан 20.

(Критеријум очигледне неоснованости)

- (1) Бесплатна правна помоћ неће бити одобрена подносиоцу захтјева или ће бити отказана ако је одобрена у сљедећим сључајевима:
 - а) ако се из самог захтјева, доказа и чињеница на којима се заснива захтјев очигледно може закључити да је такав захтјев неоснован,
 - б) ако се ради о неоправданом вођењу поступка,
 - ц) ако се ради о злоупотреби права на бесплатну правну помоћ.
- (2) Сматраће се да је ријеч о неоправданом вођењу поступка када је подносилац захтјева у очигледном неразмјеру са стварним изгледом за успех, као и када жели водити поступак ради постизања сврхе која је супротна принципима поштења и морала.
- (3) Сматраће се да је ријеч о злоупотреби права на бесплатну правну помоћ ако је подносилац захтјева дао нетачне податке о испуњавању критеријума из овог закона или ако у случају промијењених околности у току вођења поступка то није пријавио надлежном органу за пружање бесплатне правне помоћи.

Члан 21.

(Захтјев за бесплатну правну помоћ)

- (1) Захтјев за остваривање права на бесплатну правну помоћ у поступку који се води пред органима и институцијама Босне и Херцеговине подноси се на прописаном обрасцу Канцеларије.
- (2) Канцеларија је дужна да пружи правну помоћ сваком лицу које је стекло право на бесплатну правну помоћ по захтјеву поднесеном у складу са ставом (1) овог члана.

Члан 22.

(Комплетирање захтјева)

- (1) Уз захтјев за остваривање права на бесплатну правну помоћ подносилац прилаже доказ о испуњености услова у складу са овим законом.
- (2) Подносилац захтјева обавезно прилаже овјерену писану изјаву и изјаву пунољетних чланова његовог домаћинства о имовинском стању, те изјаве о допуштању увида у све податке о имовини и дохотку.
- (3) За тачност података наведених у захтјеву и изјавама подносилац одговара материјално и кривично.
- (4) Лица под супсидијарном или привременом заштитом, избјеглице, апатриди и жртве трговине људима уз захтјев прилажу одговарајуће документе надлежног органа којим потврђују свој статус.

Члан 23.

(Провера података)

- (1) Канцеларија ће према сопственој процјени провјерити чињенице наведене у изјави о имовинском стању подносиоца захтјева, а обавезно када на то укажу Суд, Тужилаштво Босне и Херцеговине и други органи гоњења, органи управе на државном нивоу, лице које води поступак, као и лице које има правни интерес.
- (2) На захтјев Канцеларије, надлежни органи и правна лица дужни су да доставе податке којим располажу или чињенице о којима воде евиденцију, наведене у изјави о статусу или имовинском стању подносиоца захтјева.

Члан 24.

(Одобравање правне помоћи)

- (1) Канцеларија одлучује о праву на бесплатну правну помоћ по одредбама овог закона и подносиоцу захтјева издаје рјешење о одобреној правој помоћи.
- (2) Ако Канцеларија утврди да подносилац захтјева не испуњава услове за одобравање права на бесплатну правну помоћ, доноси рјешење којим се захтјев одбија.
- (3) Против рјешења из става (2) овог члана подносилац захтјева може у року од осам дана од дана доставе рјешења поднијети жалбу министру правде, који ће по жалби одлучити најкасније у року од осам дана од дана пријема жалбе.
- (4) Против рјешења министра правде којим је жалба одбијена може се покренути управни спор пред Судом.
- (5) Одбијање захтјева за правну помоћ, поступак по жалби и одлука у управном спору не одгађају рокове који теку по другим поступцима, нити могу бити основа за тужбу за накнаду штете због непружања правне помоћи.
- (6) За поступке по ванредним правним лијековима пред домаћим органима, за поступке пред Уставним судом Босне и Херцеговине, поступке пред Европским судом за људска права и пред другим међународним органима за заштиту људских права, на основу захтјева странке доноси се посебно рјешење.

Члан 25.

(Облици пружања правне помоћи)

- (1) Државни службеници Канцеларије имају право да у складу с одредбама овог закона пруже сваки облик правне помоћи, осим заступања у кривичним поступцима пред Судом и у прекограничним споровима.
- (2) Право заступања у кривичним поступцима пред Судом и у прекограничним споровима имају чланови адвокатских комора у Босни и Херцеговини који су на листи пружалаца бесплатне правне помоћи.
- (3) Изузетно од става (1) овог члана, државни службеници Канцеларије те удружења и фондација који су

регистровани за пружање бесплатне правне помоћи имају право да заступају у кривичном поступку лица оштећена кривичним дјелом искључиво с циљем остваривања имовинскоправног захтјева.

- (4) Начин пријаве, вођење и ажурирање листе из става (2) овог члана уређују се правилником, који доноси министар правде.
- (5) Право заступања у кривичним поступцима врши се у складу са Законом о кривичном поступку Босне и Херцеговине.

Члан 26.

(Налог)

- (1) Након што одобри бесплатну правну помоћ из члана 25. става (2) овог закона, Канцеларија издаје налог којим се одређују врста и облик правне помоћи која се одобрава и у којем наводи име адвоката који ће пружити правну помоћ.
- (2) Адвокат је дужан да након пружене правне помоћи Канцеларији врати попуњен налог, уз који прилаже рачуне и доказе за настале трошкове, те копију судске одлуке, на основу којих ће Канцеларија извршити контролу и обрачун трошкова.
- (3) Укупни трошкови исплатиће се након одобрења министра правде.
- (4) Трошкови се обрачунавају по тарифи, коју на приједлог министра правде доноси Савјет министара Босне и Херцеговине.

Члан 27.

(Ангажовање других лица)

Пружаоци бесплатне правне помоћи могу у поједином поступку ангажовати или затражити ангажовање вјештака, судских тумача и других лица, када је то неопходно, само на основу претходног одобрења Канцеларије.

Члан 28.

(Рок важења признатог права)

- (1) Право на одобрену бесплатну правну помоћ важи до правоснажног окончања поступка, ако одобрена правна помоћ раније није отказана или опозвана.
- (2) Право на одобрену бесплатну правну помоћ престаје:
 - а) смрћу корисника,
 - б) извршењем услуге,
 - ц) када надлежни орган утврди да је корисник дао нетачне податке на основу којих је признато право,
 - д) када се промијене околности у вези са условима за признавање права.
- (3) Канцеларија доноси рјешење о престанку права на одобрену бесплатну правну помоћ из тачака а), ц) и д) овог члана.

Члан 29.

(Поврат трошкова поступка)

Када је корисник права на бесплатну правну помоћ потпуно или дјелимично успио у поступку и досуђени су му трошкови поступка, дужан је да на захтјев Канцеларије врати у буџет износ трошкова остварених по основу одобрене бесплатне правне помоћи, о чему се доноси посебно рјешење.

Члан 30.

(Поврат трошкова за пружену правну помоћ)

Када се у току поступка утврди да су се финансијске прилике корисника или чланова његовог породичног домаћинства битно измијениле, и то у случајевима наслједства, поклона, промјене посла, добитка на играма на срећу или сличним случајевима, тако да је у могућности да

потпуно или дјелимично врати настале трошкове, корисник је дужан да плати трошкове пружене правне помоћи, о чему Канцеларија доноси посебно рјешење.

ДИО ШЕСТИ - ПРУЖАОЦИ БЕСПЛАТНЕ ПРАВНЕ ПОМОЋИ

Члан 31.

(Пружаоци бесплатне правне помоћи)

- (1) Пружаоци бесплатне правне помоћи, у складу са овим законом, јесу државни службеници Канцеларије, адвокати који су на листи пружалаца бесплатне правне помоћи и овлашћени запосленици у удружењима и фондацијама регистрованим за пружање бесплатне правне помоћи.
- (2) Пружаоци бесплатне правне помоћи из става (1) овог члана предузимају радње у поступку у којем се пружа правна помоћ и обавезни су да правну помоћ пруже благовремено, квалитетно и у складу са правилима струке и професије.

Члан 32.

(Услови заступања)

- (1) Право заступања корисника бесплатне правне помоћи у складу са овим законом и процесним законима у Босни и Херцеговини имају државни службеници Канцеларије под условом да су дипломирани правници који имају положен правосудни испит и најмање три године радног искуства на правним пословима након положеног правосудног испита.
- (2) Право заступања у складу са овим законом имају адвокати који су на листи пружалаца бесплатне правне помоћи и овлашћени запосленици у удружењима и фондацијама регистрованим за пружање бесплатне правне помоћи, у складу са процесним законима у Босни и Херцеговини.
- (3) Правни заступници из ст. (1) и (2) овог члана дужни су да информишу странку о предузетим радњама у поступку и о свим другим чињеницама релевантним за ток и исход конкретног поступка.

Члан 33.

(Стручна обука за пружаоце бесплатне правне помоћи)

Пружаоци бесплатне правне помоћи обавезни су да се усавршавају и похађају одговарајуће програме едукације, у складу са описом посла, потребама и условима радног мјеста на које су распоређени.

ДИО СЕДМИ - ФИНАНСИРАЊЕ ПРУЖАЊА БЕСПЛАТНЕ ПРАВНЕ ПОМОЋИ И ЕВИДЕНЦИЈА

Члан 34.

(Финансирање)

- (1) Средства за организовање и пружање бесплатне правне помоћи путем Канцеларије обезбјеђују се у буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине.
- (2) Удружења и фондације који су регистровани за пружање бесплатне правне помоћи финансирају се у складу са законима о удружењима и фондацијама у Босни и Херцеговини на основу одобрених пројеката.

Члан 35.

(Евиденција)

- (1) О пруженој бесплатној правној помоћи Канцеларија је дужна да води евиденцију.
- (2) Министар правде ће донијети одговарајуће акте којима ће се детаљно регулисати начин вођења и садржај евиденција из става (1) овог члана.

ДИО ОСМИ – КОНТРОЛА КВАЛИТЕТА

Члан 36.

(Надзор над савјесним и стручним пружањем бесплатне правне помоћи)

- (1) Надзор над савјесним и стручним пружањем бесплатне правне помоћи обавља, по службеној дужности, орган пред којим се води поступак у којем странка остварује право на правну помоћ.
- (2) Када орган пред којим се води поступак утврди да је правна помоћ пружена несавјесно или нестручно, саставиће о томе биљешку у спису и упозориће корисника правне помоћи на те околности, те ће упознати министра правде.

Члан 37.

(Несавјесно и нестручно пружање правне помоћи)

- (1) Под несавјесним и нестручним пружањем бесплатне правне помоћи сматра се:
 - а) пропуштање одређених радњи или рокова, предузимање радњи супротно општим правилима струке и професије, усљед којих корисник није остварио своје право или интерес у којем је пружена бесплатна правна помоћ;
 - б) наплаћивање накнаде за пружену правну помоћ непосредно од корисника или уговарање плаћања накнаде са корисником.
- (2) Несавјесно и нестручно пружање правне помоћи утврђује се кроз контролу квалитета пружања правне помоћи, у вријеме док се правна помоћ пружа или на основу ефеката пружене правне помоћи по одредбама овог закона.

Члан 38.

(Покретање поступка за утврђивање одговорности пружалаца)

- (1) Министарство правде одредиће комисију која ће утврдити околности усљед којих је дошло до несавјесног, односно нестручног пружања правне помоћи.
- (2) Комисија може од пружаоца и корисника бесплатне правне помоћи затражити потребна објашњења и додатне информације, а када оцијени да је потребно, може позвати пружаоца или корисника да дају изјаву о битним чињеницама.
- (3) Поступак контроле пружања бесплатне правне помоћи спроводи се по правилима којим је уређен управни поступак.

Члан 39.

(Правне посљедице стручног надзора)

- (1) У случају утврђивања одговорности за несавјесно или нестручно пружање правне помоћи, комисија подноси извјештај министру правде.
- (2) Ако се на основу извјештаја комисије утврди да је правна помоћ пружена нестручно и несавјесно, а ако није за корисника наступила штета, министар правде ће пружаоца бесплатне правне помоћи упозорити.
- (3) Ако је утврђено несавјесно или нестручно пружање правне помоћи, усљед којег је настала штета за корисника, министар правде ће покренути поступак утврђивања одговорности.

Члан 40.

(Правне посљедице стручног надзора према адвокатима)

- (1) Када је бесплатну правну помоћ пружао адвокат, министар правде ће о нестручном или несавјесном пружању правне помоћи обавијестити адвокатску комору у коју је адвокат уписан.

- (2) Одговорности пружаоца из става (1) овог члана за несавјесно или нестручно пружање бесплатне правне помоћи могу се утврђивати у поступку пред органима надлежне адвокатске коморе у складу с актима коморе.
- (3) Министар правде ће за пружаоца бесплатне правне помоћи, без обзира на одлуку органа надлежне адвокатске коморе, након два упозорења о несавјесно или нестручно пруженој правној помоћи адвоката, донијети рјешење којим ће га брисати са листе пружалаца правне помоћи.
- (4) Адвокат правне помоћи који је због несавјесно или нестручно пружене правне помоћи брисан са листе пружалаца правне помоћи нема право на обрачун трошкова за предузете правне радње пружања правне помоћи.

Члан 41.

(Право на жалбу)

- (1) На рјешење министра правде о изреченој мјери и рјешење о брисању са листе пружалаца бесплатне правне помоћи, пружалац може изјавити жалбу Жалбеном савјету при Савјету министара Босне и Херцеговине у року од осам дана од дана пријема решења.
- (2) Рјешење Жалбеног савјета је коначно у управном поступку, а против њега се може покренути управни спор пред Судом.

Члан 42.

(Одређивање другог пружаоца)

Када је рјешењем министра правде утврђено несавјесно или нестручно пружање бесплатне правне помоћи пружаоца, корисник има право на одређивање другог пружаоца правне помоћи, без одгађања, у складу са овим законом.

Члан 43.

(Надзор над спровођењем закона)

Надзор над спровођењем овог закона врши Министарство правде.

Члан 44.

(Извјештај о раду)

- (1) Канцеларија је дужна да два пута годишње достави извјештај о раду министру правде.
- (2) Годишњи извјештај о броју и врсти заprimљених предмета, броју и врсти предмета у којима је пружена правна помоћ у претходној години, трајању појединих поступака, о броју незавршених предмета, те обрачунатим и исплаћеним средствима за правну помоћ, министар правде подноси Савјету министара Босне и Херцеговине.

Члан 45.

(Међусобна сарадња)

С циљем праћења квалитета и транспарентности остваривања бесплатне правне помоћи у Босни и Херцеговини, међусобно ће сарађивати надлежни орган установљен овим законом и надлежни органи установљени законима ентитета, Брчко Дистрикта и кантона у Федерацији Босне и Херцеговине.

ДИО ДЕВЕТИ – ДОДЈЕЉИВАЊЕ БЕСПЛАТНЕ ПРАВНЕ ПОМОЋИ У ПРЕКОГРАНИЧНИМ СПОРОВИМА

Члан 46.

(Бесплатна правна помоћ у прекограничним споровима)

- (1) На кориснике из члана 13. овог закона при додјељивању бесплатне правне помоћи у прекограничним споровима примјењиваће се одредбе

овог закона, а у складу са међународним прописима и обавезама Босне и Херцеговине.

- (2) Канцеларија има искључиву надлежност да одлучује о додјели бесплатне правне помоћи из става (1) овог члана.
- (3) У рјешењу којим одлучује о захтјеву за бесплатну правну помоћ у прекограничним споровима, Канцеларија ће одредити пружаоца правне помоћи са верификоване листе пружалаца из члана 25. ст. (2) и (3) овог закона, те начин плаћања насталих трошкова.

ДИО ДЕСЕТИ – ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 47.

(Рок за доношење подзаконских аката)

- (1) Правилник о обрасцима који се употребљавају у поступку одобравања и пружања бесплатне правне помоћи, и то: образац захтјева за остваривање права на правну помоћ, образац изјаве о имовинском стању, образац изјаве о допуштању увида у податке о имовини, образац налога и образац листе пружалаца правне помоћи прописује министар правде у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона.
- (2) Министар правде ће у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона припремити и доставити Савјету министара Босне и Херцеговине на усвајање тарифу за обрачун трошкова заступања, правилник о начину пријаве, вођењу и ажурирању листе пружалаца бесплатне правне помоћи и правилник о начину вођења евиденције о издатим налозима.

Члан 48.

(Ступање на снагу)

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Број 01,02-02-1-1789/16

27. октобра 2016. године

Сарајево

Председавајући
Представничког дома
Парламентарне скупштине
БиХ

Младен Босић, с. р.

Председавајући
Дома народа
Парламентарне скупштине
БиХ

Сафет Софтић, с. р.

Na osnovu člana IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na 35. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 30. augusta 2016. godine, i na 23. sjednici Doma naroda, održanoj 27. oktobra 2016. godine, usvojila je

ZAKON

O PRUŽANJU BESPLATNE PRAVNE POMOĆI

ДИО ПРВИ - ОПЋЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(Предмет Закона)

Ovim zakonom propisuju se: oblici ostvarivanja besplatne pravne pomoći, subjekti za pružanje i korisnici besplatne pravne pomoći, uslovi i način za ostvarivanje, finansiranje i kontrolu pružanja besplatne pravne pomoći pred organima i institucijama Bosne i Hercegovine, kao i nadzor nad provođenjem ovog zakona.

Члан 2.

(Циљ Закона)

- (1) Циљ овог закона је да се сваком физичком лицу осигура дјелотворан и једнак приступ правди у поступку пред

- organima i institucijama Bosne i Hercegovine pred kojima se ostvaruju ili štite pojedinačna prava, obaveze i interesi.
- (2) Cilj Zakona iz stava (1) ovog člana provodi se uspostavljanjem efikasnog i održivog sistema besplatne pravne pomoći u Bosni i Hercegovini.
- (3) Odredbe ovog zakona primjenjuju se i tumače u skladu s ciljem iz stava (1) ovog člana.

Član 3.

(Besplatna pravna pomoć)

- (1) Besplatna pravna pomoć je oblik ostvarivanja prava fizičkog lica na pravično suđenje i jednak pristup pravdi pred Sudom Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Sud), organima uprave i drugim organima Bosne i Hercegovine, a čiji troškovi u cijelosti ili djelimično padaju na teret budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine.
- (2) Odobrena besplatna pravna pomoć može se ukinuti ili ograničiti samo iz razloga propisanih ovim zakonom.
- (3) Ostvareno pravo na besplatnu pravnu pomoć je pretpostavka za oslobađanje od taksi, o čemu odlučuje nadležni organ u skladu s posebnim zakonom.

Član 4.

(Značenja izraza)

- (1) Pojedini izrazi koji se koriste u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:
- a) pravo na besplatnu pravnu pomoć predstavlja pravo fizičkog lica da uz ispunjenje određenih uslova traži i ostvari besplatnu pravnu pomoć u skladu s ovim zakonom,
- b) korisnik besplatne pravne pomoći je fizičko lice koje koristi neki od oblika besplatne pravne pomoći, u skladu s ovim zakonom,
- c) pružalac besplatne pravne pomoći je fizičko lice ovim zakonom ovlašteno da za odobreni oblik besplatne pravne pomoći korisniku pruži stručnu pravnu pomoć i koje je odgovorno za nestručno ili nesavjesno pruženu pravnu pomoć,
- d) subjekti pružanja besplatne pravne pomoći su: nadležni organ propisan ovim zakonom, advokati koji su članovi advokatskih komora u Bosni i Hercegovini i udruženja i fondacije registrirani za pružanje besplatne pravne pomoći, u skladu s ovim i drugim zakonima kojima je uređena ova oblast,
- e) nadležni organ za pružanje besplatne pravne pomoći je Ured Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine, koji je ovim zakonom ustanovljen kao organ za pružanje besplatne pravne pomoći korisnicima, u obimu i oblicima utvrđenim ovim zakonom,
- f) oblici ostvarivanja besplatne pravne pomoći su radnje i postupci kojima se korisniku besplatne pravne pomoći omogućuje zaštita prava na pravično suđenje i jednak pristup pravdi,
- g) lice lošeg imovinskog stanja je lice koje, prema svom općem imovinskom stanju i stanju članova svog porodičnog domaćinstva, nema sredstava da plati opunomoćenika i/ili radnje opunomoćenika, te troškove postupka, bez štete za nužno izdržavanje sebe i svoje porodice,
- h) članovi porodičnog domaćinstva korisnika besplatne pravne pomoći su lica koja su kao takva predvidjeli porodični zakoni Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine,
- i) međunarodne konvencije su svi međunarodni akti koji se odnose na pravo pojedinca na pravično suđenje i

jednak pristup pravdi, a koje je Bosna i Hercegovina ratificirala,

- j) prekogranični sporovi su sporovi koje vode korisnici pravne pomoći u pravnim sistemima van Bosne i Hercegovine, a koji su stekli pravo na besplatnu pravnu pomoć na osnovu ovog zakona i u skladu sa ustanovljenim međunarodnim obavezama Bosne i Hercegovine za pružanje pravne pomoći van njenog pravnog sistema.
- (2) Izrazi koji su, radi preglednosti, dati u jednom gramatičkom rodu u ovom zakonu, bez diskriminacije odnose se i na muškarce i na žene.

Član 5.

(Osnovni principi sistema besplatne pravne pomoći)

Sistem besplatne pravne pomoći zasniva se na:

- a) jednakoj dostupnosti prava na besplatnu pravnu pomoć svim licima, u skladu s ovim zakonom i zakonom o zabrani diskriminacije, bez obzira na lično svojstvo pružalaca i korisnika usluga,
- b) profesionalnom postupanju pružaoca i poštivanju dostojanstva korisnika,
- c) usmjerenosti k potrebama korisnika usluga besplatne pravne pomoći i organiziranju sistema besplatne pravne pomoći, u skladu s utvrđenim prioritetnim potrebama,
- d) podsticanju općeg pravnog informiranja i savjetovanja u sistemu besplatne pravne pomoći,
- e) podsticanju mirnog rješavanja sporova,
- f) efikasnosti, ekonomičnosti i održivosti sistema besplatne pravne pomoći,
- g) unapređivanju i korištenju svih društvenih kapaciteta u pružanju besplatne pravne pomoći,
- h) podsticanju partnerstva i koordinacije u radu pružalaca besplatne pravne pomoći,
- i) javnosti svih oblika rada (upravljanje, rukovođenje, odlučivanje) u sistemu besplatne pravne pomoći,
- j) stalnom praćenju potreba korisnika,
- k) kontroli i unapređivanju kvaliteta usluga besplatne pravne pomoći,
- l) podsticanju i usavršavanju pružalaca besplatne pravne pomoći.

Član 6.

(Minimum prava)

Prava utvrđena ovim zakonom predstavljaju minimum prava koja se drugim zakonima i propisima ne mogu umanjivati.

DIO DRUGI – URED ZA PRUŽANJE BESPLATNE PRAVNE POMOĆI PRED ORGANIMA I INSTITUCIJAMA BOSNE I HERCEGOVINE

Član 7.

(Ured za pružanje besplatne pravne pomoći)

- (1) Nadležni organ za pružanje besplatne pravne pomoći pred organima i institucijama Bosne i Hercegovine je, u skladu s ovim zakonom, Ured za pružanje besplatne pravne pomoći Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured).
- (2) Ured je unutrašnja organizaciona jedinica u sastavu Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ministarstvo pravde).

Član 8.

(Rukovođenje)

- (1) Ministar pravde Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: ministar pravde) odgovoran je za rukovođenje Uredom.
- (2) Ministar pravde osigurava zakonito vršenje poslova Ureda.

- (3) Za organizaciju rada, pravilno i efikasno obavljanje poslova iz nadležnosti Ureda zadužen je državni službenik koji za svoj rad i rad Ureda odgovara ministru pravde.

Član 9.

(Unutrašnje uređenje)

Broj zaposlenih i unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mjesta u Uredu utvrđuju se pravilnikom koji donosi ministar pravde, uz saglasnost Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 10.

(Sredstva za rad)

Sredstva za rad Ureda osiguravaju se u budžetu Ministarstva pravde.

DIO TREĆI - OBLICI OSTVARIVANJA BESPLATNE PRAVNE POMOĆI

Član 11.

(Oblici ostvarivanja besplatne pravne pomoći)

- (1) Besplatna pravna pomoć ostvaruje se kao pravo na:
- opće informacije o pravima i obavezama,
 - pomoć u popunjavanju obrazaca,
 - pravne savjete,
 - pravnu pomoć pri sastavljanju svih vrsta podnesaka,
 - zastupanje pred organima uprave i upravnim organizacijama i institucijama Bosne i Hercegovine,
 - zastupanje pred Sudom,
 - sastavljanje apelacija,
 - pravnu pomoć u postupcima mirnog rješavanja spora (medijacija),
 - sastavljanje podnesaka koji se dostavljaju međunarodnim organima za zaštitu ljudskih prava.
- (2) Pravo na opće informacije o pravima i obavezama i pomoć u popunjavanju obrazaca za ostvarivanje prava na besplatnu pravnu pomoć imaju sva lica bez obzira na to da li ispunjavaju uslove propisane članom 15. ovog zakona.

Član 12.

(Postupci u kojima se pruža besplatna pravna pomoć)

- (1) Besplatna pravna pomoć pruža se korisnicima besplatne pravne pomoći u postupcima u kojima se ostvaruju i štite njihova prava i na zakonu zasnovani interesi.
- (2) Postupci iz stava (1) ovog člana su:
- upravni postupak,
 - upravni spor,
 - parnični postupak,
 - izvršni postupak,
 - krivični postupak u skladu sa zakonima o krivičnom postupku.
- (3) U skladu s odredbama ovog zakona, korisnici besplatne pravne pomoći ostvaruju pravo i u postupcima po vanrednim pravnim lijekovima, postupcima pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine i Evropskim sudom za ljudska prava, kao i postupcima pred drugim međunarodnim organima za zaštitu ljudskih prava, ako međunarodnim ugovorom nije drugačije regulirano.

DIO ČETVRTI – KORISNICI BESPLATNE PRAVNE POMOĆI

Član 13.

(Korisnik besplatne pravne pomoći)

Korisnik besplatne pravne pomoći može biti:

- državljanin Bosne i Hercegovine i drugo fizičko lice koje ima boravište na teritoriji Bosne i Hercegovine,
- fizičko lice koje je na teritoriji Bosne i Hercegovine pod međunarodnom zaštitom, u skladu s međunarodnim standardom, a posebno tražioci azila,

izbjeglice, lice pod supsidijarnom ili privremenom zaštitom, lice u postupku protjerivanja, apatridi, žrtve trgovine ljudima, u skladu s obavezama koje Bosna i Hercegovina ima prema međunarodnim konvencijama;

- c) lice čija su prava zaštićena odredbama Konvencije o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice djece, Konvencije o ostvarivanju alimentacionih zahtjeva u inozemstvu, Konvencije o građanskom i sudskom postupku i Konvencije o olakšanju pristupa sudovima.

Član 14.

(Zabrana diskriminacije)

Pravo na besplatnu pravnu pomoć pod uslovima propisanim ovim zakonom imaju sva lica bez diskriminacije po bilo kojem osnovu, u skladu sa Zakonom o zabrani diskriminacije.

DIO PETI - USLOVI I NAČIN OSTVARIVANJA BESPLATNE PRAVNE POMOĆI

Član 15.

(Uslovi za ostvarivanje besplatne pravne pomoći)

- (1) Pravo na besplatnu pravnu pomoć na osnovu statusa ostvaruje:
- lice koje prima socijalnu pomoć,
 - dijete u skladu s Konvencijom o pravima djeteta,
 - lice kojem je oduzeta poslovna sposobnost i duševno oboljelo lice,
 - uživalac penzije koja je niža od prosječne plaće ostvarene na nivou Bosne i Hercegovine,
 - lice koje je nezaposleno i nema drugih redovnih primanja i prihoda,
 - žrtva nasilja u porodici ili nasilja na osnovu spola,
 - tražilac azila, lice pod supsidijarnom ili privremenom zaštitom, lice u postupku protjerivanja, apatrid i žrtva trgovine ljudima.
- (2) Pravo na besplatnu pravnu pomoć ostvaruje i lice lošeg imovinskog stanja kada to utvrdi nadležni organ za pružanje besplatne pravne pomoći.

Član 16.

(Utvrđivanje statusa lica)

Status lica iz člana 15. stav (1) ovog zakona dokazuje se odgovarajućim dokumentima nadležnih organa.

Član 17.

(Utvrđivanje lošeg imovinskog stanja)

- (1) Licem lošeg imovinskog stanja smatra se lice čija ukupna mjesečna redovna primanja i prihodi po članu domaćinstva ne prelaze iznos od 40% prosječne mjesečne neto plaće isplaćene u prethodnoj fiskalnoj godini na nivou Bosne i Hercegovine.
- (2) Prilikom utvrđivanja lošeg imovinskog stanja uzet će se u obzir svi prihodi i primanja koja se ne smatraju prihodom, kao i primanja na koja podnosilac zahtjeva i članovi njegovog porodičnog domaćinstva ne plaćaju porez i imovina koja je u vlasništvu podnosioca zahtjeva i članova njegovog porodičnog domaćinstva, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.
- (3) Prilikom utvrđivanja podobnosti za besplatnu pravnu pomoć zbog lošeg imovinskog stanja neće se uzimati u obzir prihod i imovina onih članova porodičnog domaćinstva koji su u postupku za koji je podnesen zahtjev za besplatnu pravnu pomoć protustranka podnosiocu zahtjeva.

Član 18.

(Primanja koja se smatraju prihodom)

- (1) Primanja koja se smatraju prihodom su primanja propisana zakonima o porezu na dohodak i zakonima o porezu na dobit, koje podnositelj zahtjeva i članovi njegovog porodičnog domaćinstva primaju u periodu od šest mjeseci prije mjeseca u kojem je zahtjev podnesen.
- (2) Prihodima iz stava (1) ovog člana smatraju se i vanredni prihodi i imovina koja uključuje nasljedstvo, darove, otpremnine, nagrade i druge prihode koje je primio podnositelj zahtjeva ili član njegovog porodičnog domaćinstva barem jednom u periodu od šest mjeseci prije podnošenja zahtjeva.

Član 19.

(Djelimična naknada troškova postupka)

Kada podnositelj zahtjeva ima na raspolaganju određena sredstva koja se mogu koristiti tokom postupka, ali nisu dovoljna za plaćanje troškova postupka, a posebno troškova zastupanja, nadležni organ za pružanje besplatne pravne pomoći odredit će koje troškove postupka snosi nadležni organ, a koje podnositelj zahtjeva.

Član 20.

(Kriterij očigledne neosnovanosti)

- (1) Besplatna pravna pomoć neće se odobriti podnosiocu zahtjeva ili će se otkazati ukoliko je odobrena u sljedećim slučajevima:
 - a) ako se iz samog zahtjeva, dokaza i činjenica na kojima se zasniva zahtjev očigledno može zaključiti da je takav zahtjev neosnovan,
 - b) ako je riječ o neopravdanom vođenju postupka,
 - c) ako je riječ o zloupotrebi prava na besplatnu pravnu pomoć.
- (2) Smatrat će se da je riječ o neopravdanom vođenju postupka kada je podnositelj zahtjeva u očiglednom nesrazmjeru sa stvarnim izgledom na uspjeh, kao i kada želi voditi postupak radi postizanja svrhe koja je suprotna principima poštenja i morala.
- (3) Smatrat će se da je riječ o zloupotrebi prava na besplatnu pravnu pomoć ako je podnositelj zahtjeva dao netačne podatke o ispunjavanju kriterija iz ovog zakona ili ako u slučaju promijenjenih okolnosti u toku vođenja postupka to nije prijavio nadležnom organu za pružanje besplatne pravne pomoći.

Član 21.

(Zahtjev za besplatnu pravnu pomoć)

- (1) Zahtjev za ostvarivanje prava na besplatnu pravnu pomoć u postupku koji se vodi pred organima i institucijama Bosne i Hercegovine podnosi se na propisanom obrascu Ureda.
- (2) Ured je dužan pružiti pravnu pomoć svakom licu koje je steklo pravo na besplatnu pravnu pomoć po zahtjevu podnesenom u skladu sa stavom (1) ovog člana.

Član 22.

(Kompletiranje zahtjeva)

- (1) Uz zahtjev za ostvarivanje prava na besplatnu pravnu pomoć podnositelj prilaže dokaz o ispunjenosti uslova, u skladu s ovim zakonom.
- (2) Podnositelj zahtjeva obavezno prilaže ovjerenu pisanu izjavu i izjavu punoljetnih članova njegovog domaćinstva o imovinskom stanju, te izjave o dopuštanju uvida u sve podatke o imovini i dohotku.
- (3) Za tačnost podataka navedenih u zahtjevu i izjavama podnositelj odgovara materijalno i krivično.
- (4) Lica pod supsidijarnom ili privremenom zaštitom, izbjeglice, apatridi i žrtve trgovine ljudima uz zahtjev

prilažu odgovarajuće dokumente nadležnog organa kojim potvrđuju svoj status.

Član 23.

(Provjera podataka)

- (1) Ured će prema vlastitoj procjeni provjeriti činjenice navedene u izjavi o imovinskom stanju podnosioca zahtjeva, a obavezno kada na to ukažu Sud, Tužilaštvo Bosne i Hercegovine i drugi organi gonjenja, organi uprave na državnom nivou, lice koje vodi postupak, kao i lice koje ima pravni interes.
- (2) Na zahtjev Ureda nadležni organi i pravna lica dužni su dostaviti podatke kojim raspolažu ili činjenice o kojima vode evidenciju, navedene u izjavi o statusu ili imovinskom stanju podnosioca zahtjeva.

Član 24.

(Odobranje pravne pomoći)

- (1) Ured odlučuje o pravu na besplatnu pravnu pomoć po odredbama ovog zakona i podnosiocu zahtjeva izdaje rješenje o odobrenju pravnoj pomoći.
- (2) Ako Ured utvrdi da podnositelj zahtjeva ne ispunjava uslove za odobranje prava na besplatnu pravnu pomoć, donosi rješenje kojim se zahtjev odbija.
- (3) Protiv rješenja iz stava (2) ovog člana podnositelj zahtjeva može u roku od osam dana od dana dostavljanja rješenja podnijeti žalbu ministru pravde, koji će po žalbi odlučiti najkasnije u roku od osam dana od dana prijema žalbe.
- (4) Protiv rješenja ministra pravde kojim je žalba odbijena može se pokrenuti upravni spor pred Sudom.
- (5) Odbijanje zahtjeva za pravnu pomoć, postupak po žalbi i odluka u upravnom sporu ne odgađaju rokove koji teku po drugim postupcima niti mogu biti osnova za tužbu za naknadu štete zbog nepružanja pravne pomoći.
- (6) Za postupke po vanrednim pravnim lijekovima pred domaćim organima, za postupke pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine, postupke pred Evropskim sudom za ljudska prava i pred drugim međunarodnim organima za zaštitu ljudskih prava, na osnovu zahtjeva stranke, donosi se posebno rješenje.

Član 25.

(Oblici pružanja pravne pomoći)

- (1) Državni službenici Ureda imaju pravo, u skladu s odredbama ovog zakona, pružiti svaki oblik pravne pomoći, osim zastupanja u krivičnim postupcima pred Sudom i u prekograničnim sporovima.
- (2) Pravo zastupanja u krivičnim postupcima pred Sudom i u prekograničnim sporovima imaju članovi advokatskih komora u Bosni i Hercegovini koji su na listi pružalaca besplatne pravne pomoći.
- (3) Izuzetno od stava (1) ovog člana, državni službenici Ureda te udruženja i fondacije, koji su registrirani za pružanje besplatne pravne pomoći, imaju pravo da zastupaju u krivičnom postupku lica oštećena krivičnim djelom isključivo s ciljem ostvarivanja imovinskopravnog zahtjeva.
- (4) Način prijave, vođenje i ažuriranje liste iz stava (2) ovog člana uređuju se pravilnikom koji donosi ministar pravde.
- (5) Pravo zastupanja u krivičnim postupcima vrši se u skladu sa Zakonom o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine.

Član 26.

(Nalog)

- (1) Nakon što odobri besplatnu pravnu pomoć iz člana 25. stav (2) ovog zakona, Ured izdaje nalog kojim se određuju vrsta i oblik pravne pomoći koja se odobrava i u kojem navodi ime advokata koji će pružiti pravnu pomoć.
- (2) Advokat je dužan nakon pružene pravne pomoći Uredu vratiti popunjen nalog, uz koji prilaže račune i dokaze za

- nastale troškove, te kopiju sudske odluke, na osnovu kojih će Ured izvršiti kontrolu i obračun troškova.
- (3) Ukupni troškovi isplatit će se nakon odobrenja ministra pravde.
 - (4) Troškovi se obračunavaju po tarifi, koju na prijedlog ministra pravde donosi Vijeće ministara Bosne i Hercegovine.

Član 27.

(Angažiranje drugih lica)

Pružaoци besplatne pravne pomoći mogu u pojedinom postupku angažirati ili zatražiti angažiranje vještaka, sudskih tumača i drugih lica, kada je to neophodno, samo na osnovu prethodnog odobrenja Ureda.

Član 28.

(Rok važenja priznatog prava)

- (1) Pravo na odobrenu besplatnu pravnu pomoć važi do pravosnažnog okončanja postupka, ako odobrena pravna pomoć ranije nije otkazana ili opozvana.
- (2) Pravo na odobrenu besplatnu pravnu pomoć prestaje:
 - a) smrću korisnika,
 - b) izvršenjem usluge,
 - c) kada nadležni organ utvrdi da je korisnik dao netačne podatke na osnovu kojih je priznato pravo,
 - d) kada se promijene okolnosti u vezi sa uslovima za priznavanje prava.
- (3) O prestanku prava na odobrenu besplatnu pravnu pomoć iz tač. a), c) i d) ovog člana Ured donosi rješenje.

Član 29.

(Povrat troškova postupka)

Kada je korisnik prava na besplatnu pravnu pomoć potpuno ili djelimično uspio u postupku i dosuđeni mu troškovi postupka, dužan je na zahtjev Ureda vratiti u budžet iznos troškova ostvarenih po osnovu odobrene besplatne pravne pomoći, o čemu se donosi posebno rješenje.

Član 30.

(Povrat troškova za pruženu pravnu pomoć)

Kada se u toku postupka utvrdi da su se finansijske prilike korisnika ili članova njegovog porodičnog domaćinstva bitno izmijenile, i to u slučajevima nasljedstva, dara, promjene posla, dobitka na igrama na sreću ili sličnim slučajevima, tako da je on u mogućnosti potpuno ili djelimično vratiti nastale troškove, korisnik je dužan platiti troškove pružene pravne pomoći, o čemu Ured donosi posebno rješenje.

DIO ŠESTI - PRUŽAOCI BESPLATNE PRAVNE POMOĆI

Član 31.

(Pružaoци besplatne pravne pomoći)

- (1) Pružaoци besplatne pravne pomoći su, u skladu s ovim zakonom, državni službenici Ureda, advokati koji su na listi pružalaca besplatne pravne pomoći i ovlašteni zaposlenici u udruženjima i fondacijama koje su registrirane za pružanje besplatne pravne pomoći.
- (2) Pružaoци besplatne pravne pomoći iz stava (1) ovog člana preduzimaju radnje u postupku u kojem se pruža pravna pomoć i obavezni su pravnu pomoć pružiti pravovremeno, kvalitetno i u skladu s pravilima struke i profesije.

Član 32.

(Uslovi zastupanja)

- (1) Pravo zastupanja korisnika besplatne pravne pomoći, u skladu s ovim zakonom i procesnim zakonima u Bosni i Hercegovini, imaju državni službenici Ureda pod uslovom da su diplomirani pravnici koji imaju položen pravosudni ispit i najmanje tri godine radnog iskustva na pravnim poslovima nakon položenog pravosudnog ispita.

- (2) Pravo zastupanja, u skladu s ovim zakonom, imaju advokati koji su na listi pružalaca besplatne pravne pomoći i ovlašteni zaposlenici u udruženjima i fondacijama koje su registrirane za pružanje besplatne pravne pomoći, u skladu s procesnim zakonima u Bosni i Hercegovini.
- (3) Pravni zastupnici iz st. (1) i (2) ovog člana dužni su informirati stranku o preduzetim radnjama u postupku i o svim drugim činjenicama relevantnim za tok i ishod konkretnog postupka.

Član 33.

(Stručna obuka za pružaoce besplatne pravne pomoći)

Pružaoци besplatne pravne pomoći obavezni su usavršavati se i pohađati odgovarajuće programe edukacije, u skladu s opisom posla, potrebama i uslovima radnog mjesta na koje su raspoređeni.

DIO SEDMI - FINANSIRANJE PRUŽANJA BESPLATNE PRAVNE POMOĆI I EVIDENCIJA

Član 34.

(Finansiranje)

- (1) Sredstva za organiziranje i pružanje besplatne pravne pomoći putem Ureda osiguravaju se u budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine.
- (2) Udruženja i fondacije koji su registrirani za pružanje besplatne pravne pomoći finansiraju se u skladu sa zakonima o udruženjima i fondacijama u Bosni i Hercegovini na osnovu odobrenih projekata.

Član 35.

(Evidencija)

- (1) O pruženoj besplatnoj pravnoj pomoći Ured je dužan voditi evidenciju.
- (2) Ministar pravde donijet će odgovarajuće akte kojima će se detaljno regulirati način vođenja i sadržaj evidencija iz stava (1) ovog člana.

DIO OSMI – KONTROLA KVALITETA

Član 36.

(Nadzor nad savjesnim i stručnim pružanjem besplatne pravne pomoći)

- (1) Nadzor nad savjesnim i stručnim pružanjem besplatne pravne pomoći obavlja, po službenoj dužnosti, organ pred kojim se vodi postupak u kojem stranka ostvaruje pravo na pravnu pomoć.
- (2) Kada organ pred kojim se vodi postupak utvrdi da je pravna pomoć pružena nesavjesno ili nestručno, sastavit će o tome bilješku u spisu i upozorit će korisnika pravne pomoći na te okolnosti, te će upoznati ministra pravde.

Član 37.

(Nesavjesno i nestručno pružanje pravne pomoći)

- (1) Pod nesavjesnim i nestručnim pružanjem besplatne pravne pomoći smatra se:
 - a) propuštanje određenih radnji ili rokova, preduzimanje radnji suprotno općim pravilima struke i profesije, usljed kojih korisnik nije ostvario svoje pravo ili interes u kojem je pružena besplatna pravna pomoć,
 - b) naplaćivanje naknade za pruženu pravnu pomoć neposredno od korisnika ili ugovaranje plaćanja naknade s korisnikom.
- (2) Nesavjesno i nestručno pružanje pravne pomoći utvrđuje se kontrolom kvaliteta pružanja pravne pomoći, u vrijeme dok se pravna pomoć pruža ili na osnovu efekata pružene pravne pomoći po odredbama ovog zakona.

Član 38.

(Pokretanje postupka za utvrđivanje odgovornosti pružalaca)

- (1) Ministarstvo pravde odredit će komisiju koja će utvrditi okolnosti usljed kojih je došlo do nesavjesnog, odnosno nestručnog pružanja pravne pomoći.
- (2) Komisija može od pružaoca i korisnika besplatne pravne pomoći zatražiti potrebna objašnjenja i dodatne informacije, a kada ocijeni da je potrebno, može pozvati pružaoca ili korisnika da daju izjavu o bitnim činjenicama.
- (3) Postupak kontrole pružanja besplatne pravne pomoći provodi se po pravilima kojim je uređen upravni postupak.

Član 39.

(Pravne posljedice stručnog nadzora)

- (1) U slučaju utvrđivanja odgovornosti za nesavjesno ili nestručno pružanje pravne pomoći, komisija podnosi izvještaj ministru pravde.
- (2) Ako se na osnovu izvještaja komisije utvrdi da je pravna pomoć pružena nestručno i nesavjesno, a ako za korisnika nije nastupila šteta, ministar pravde upozorit će pružaoca besplatne pravne pomoći.
- (3) Ako je utvrđeno nesavjesno ili nestručno pružanje pravne pomoći, usljed kojeg je nastala šteta za korisnika, ministar pravde pokrenut će postupak utvrđivanja odgovornosti.

Član 40.

(Pravne posljedice stručnog nadzora prema advokatima)

- (1) Kada je besplatnu pravnu pomoć pružao advokat, ministar pravde će o nestručnom ili nesavjesnom pružanju pravne pomoći obavijestiti advokatsku komoru u koju je advokat upisan.
- (2) Odgovornosti pružaoca iz stava (1) ovog člana za nesavjesno ili nestručno pružanje besplatne pravne pomoći mogu se utvrđivati u postupku pred organima nadležne advokatske komore u skladu s aktima komore.
- (3) Ministar pravde će za pružaoca besplatne pravne pomoći, bez obzira na odluku organa nadležne advokatske komore, nakon dva upozorenja o nesavjesno ili nestručno pruženoj pravnoj pomoći advokata, donijeti rješenje kojim će ga brisati s liste pružalaca pravne pomoći.
- (4) Advokat pravne pomoći koji je zbog nesavjesno ili nestručno pružene pravne pomoći brisan s liste pružalaca pravne pomoći nema pravo na obračun troškova za preduzete pravne radnje pružanja pravne pomoći.

Član 41.

(Pravo na žalbu)

- (1) Na rješenje ministra pravde o izrečenoj mjeri i rješenje o brisanju s liste pružalaca besplatne pravne pomoći pružalac može izjaviti žalbu Žalbenom vijeću pri Vijeću ministara Bosne i Hercegovine u roku od osam dana od dana prijema rješenja.
- (2) Rješenje Žalbenog vijeća je konačno u upravnom postupku, a protiv njega može se pokrenuti upravni spor pred Sudom.

Član 42.

(Određivanje drugog pružaoca)

Kada je rješenjem ministra pravde utvrđeno nesavjesno ili nestručno pružanje besplatne pravne pomoći pružaoca, korisnik ima pravo na određivanje drugog pružaoca pravne pomoći, bez odgađanja, u skladu s ovim zakonom.

Član 43.

(Nadzor nad provođenjem Zakona)

Nadzor nad provođenjem ovog zakona vrši Ministarstvo pravde.

Član 44.

(Izvještaj o radu)

- (1) Ured je dužan ministru pravde dva puta godišnje dostaviti izvještaj o radu.
- (2) Ministar pravde podnosi Vijeću ministara Bosne i Hercegovine godišnji izvještaj o broju i vrsti zaprimljenih predmeta, broju i vrsti predmeta u kojima je pružena pravna pomoć u prethodnoj godini, trajanju pojedinih postupaka, o broju nezavršenih predmeta, te obračunatim i isplaćenim sredstvima za pravnu pomoć.

Član 45.

(Međusobna saradnja)

S ciljem praćenja kvaliteta i transparentnosti ostvarivanja besplatne pravne pomoći u Bosni i Hercegovini, međusobno će saradivati nadležni organ ustanovljen ovim zakonom i nadležni organi ustanovljeni zakonima entiteta, Brčko Distrikta i kantona u Federaciji Bosne i Hercegovine.

DIO DEVETI – DODJELJIVANJE BESPLATNE PRAVNE POMOĆI U PREKOGRANIČNIM SPOROVIMA

Član 46.

(Besplatna pravna pomoć u prekograničnim sporovima)

- (1) Na korisnike iz člana 13. ovog zakona prilikom dodjeljivanja besplatne pravne pomoći u prekograničnim sporovima primjenjivat će se odredbe ovog zakona, a u skladu s međunarodnim propisima i obavezama Bosne i Hercegovine.
- (2) Ured ima isključivu nadležnost da odlučuje o dodjeli besplatne pravne pomoći iz stava (1) ovog člana.
- (3) U rješenju kojim odlučuje o zahtjevu za besplatnu pravnu pomoć u prekograničnim sporovima Ured će odrediti pružaoca pravne pomoći s verificirane liste pružalaca iz člana 25. st. (2) i (3) ovog zakona, te način plaćanja nastalih troškova.

DIO DESETI – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 47.

(Rok za donošenje podzakonskih akata)

- (1) Pravilnik o obrascima koji se upotrebljavaju u postupku odobravanja i pružanja besplatne pravne pomoći, i to: obrazac zahtjeva za ostvarivanje prava na pravnu pomoć, obrazac izjave o imovinskom stanju, obrazac izjave o dopuštanju uvida u podatke o imovini, obrazac naloga i obrazac liste pružalaca pravne pomoći propisuje ministar pravde u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (2) Ministar pravde će u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona pripremiti i dostaviti Vijeću ministara Bosne i Hercegovine na usvajanje tarifu za obračun troškova zastupanja, pravilnik o načinu prijave, vođenju i ažuriranju liste pružalaca besplatne pravne pomoći i pravilnik o načinu vođenja evidencije o izdatim nalogima.

Član 48.

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj 01,02-02-1-1789/16

27. oktobra 2016. godine

Sarajevo

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
Mladen Bosić, s. r.

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Safet Softić, s. r.